

DOI 10.36074/logos-04.04.2025.076

АНАЛІЗ ВИСВІТЛЕННЯ МІЖНАРОДНОЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ В ЗАХІДНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ (2022–2024): АРТИЛЕРІЯ ТА РАКЕТНІ КОМПЛЕКСИ

Квятковський Роман Володимирович¹

1. ад'юнкт

Національна академія сухопутних військ імені Гетьмана Петра Сагайдачного, УКРАЇНА
ORCID ID: 0000-0002-7917-1739

Анотація. У сучасних умовах, коли війна в Україні залишається однією з головних тем міжнародної політики, питання надання міжнародної матеріально-технічної допомоги, зокрема в сфері артилерії та ракетних систем. Це питання посідало важливе місце в новинах та аналітичних публікаціях західних ЗМІ у 2022–2024 роках. Медіа висвітлювали діяльність країн-членів Коаліції артилерії, а також інших держав, що надавали допомогу Україні.

У цій роботі частково проаналізовано, як ЗМІ висвітлювали ці питання, на яких аспектах акцентували увагу, а також які ключові моменти та інтерпретації простежуються в їхніх публікаціях.

США. У США риторика щодо підтримки України була, переважно, спрямованою на підтримку демократії, боротьбу з авторитаризмом і національну безпеку. Підтримка України часто підкреслювалася як частина стратегічних інтересів США в Європі.

На початку 2022 року акцент в основному робився на постачанні гаубиць M777, HIMARS та іншого озброєння [1]. Наприкінці 2022 та в першій половині 2023 року висвітлювались теми боєприпасів, зокрема 155 мм снарядів та касетних боєприпасів. Особливо обговорювалась можливість передачі далекобійних систем ATACMS [2].

У 2023 році та впродовж 2024 року зростала увага до проблеми зменшення запасів у США, тривали політичні дебати щодо подальших пакетів допомоги. У 2024 році тема матеріально-технічної допомоги Україні стала предметом внутрішньополітичної боротьби у США, особливо в контексті майбутніх президентських виборів [3].

Велика Британія. У Великій Британії риторика була дуже схожою на американську, з сильним акцентом на моральних і стратегічних зобов'язаннях щодо допомоги Україні.

На початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну та впродовж 2022 року британські ЗМІ зосередили увагу на обговоренні обсягів та типів військової допомоги, яку Велика Британія та її союзники надавали Україні. Особливий акцент робився на постачанні протитанкових ракетних комплексів NLAW [4].

У 2003 році британські ЗМІ повідомляли про нарощення потужності з виробництва та постачання артилерійських снарядів для підтримки українських сил зважаючи на їх обмежену кількість в наявних у країн ЄС запасах та можливості закупки [5].

Впродовж 2024 року британські медіа висвітлювали інформацію про просування законопроектів про допомогу Україні та новий пакет військової допомоги Україні на загальну суму 245 млн фунтів, в тому числі постачання артилерійських боєприпасів [6].

Канада. На початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну канадські ЗМІ зосередили увагу на обговоренні обсягів та типів військової допомоги, яку Канада надавала Україні. Особливий акцент робився на постачанні артилерійського озброєння, протитанкових засобів та комплектуючих до них [7].

В другій половині 2022 року та впродовж 2023 року канадські медіа висвітлювали збільшення обсягів військової допомоги, зокрема постачання артилерійських систем, боєприпасів та бронетехніки. Обговорювалися також питання навчання українських військових [8].

У 2024 році канадські ЗМІ повідомляли про постачання Україні некерованих авіаційних ракет CRV7 та снарядів до РСЗВ, що підкреслювало зростаючу підтримку у сфері ракетних озброєнь [9].

Німеччина. З початком повномасштабного вторгнення Росії в Україну німецькі ЗМІ зосередили увагу на обговоренні обсягів та типів військової допомоги, яку Німеччина надавала Україні. Особливий акцент робився на постачанні артилерійських установок та танків [10].

Впродовж 2023 року німецькі медіа в основному висвітлювали збільшення обсягів військової допомоги, зокрема постачання танків Leopard та систем ППО. Обговорювалися також питання навчання українських військових на території Німеччини [11].

У 2024 році німецькі медіа тримали акцент на оголошенні про новий пакет військової допомоги для України, який включав різні типи дронів, машини для розмінування та самохідні артилерійські установки Zuzana-2 [12].

SECTION 28.
HISTOIRE, ARCHÉOLOGIE ET CULTUROLOGIE

Франція. На початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну французькі ЗМІ зосередили увагу на обговоренні обсягів та типів військової допомоги, яку Франція надавала Україні. Особливий акцент робився на постачанні самохідних артилерійських установок CAESAR [13].

У 2023 році французькі медіа звертали увагу на збільшення обсягів військової допомоги, зокрема постачання додаткових артилерійських систем та боєприпасів. Обговорювалися також питання навчання українських військових на території Франції [14].

У 2024 році французькі медіа обговорювали різноманітні та неоднозначні стратегії, зокрема щодо відправки миротворчих військ в Україну. ЗМІ також повідомляли про плани уряду щодо постачання Україні ракетних систем середньої та великої дальності, а також збільшення обсягів виробництва та постачання артилерійських боєприпасів [15].

Польща. Польські медіа впродовж 2022-2024 років особливий акцент робили на постачанні Україні танків, гаубиць та елементів протиповітряної оборони. Фокус в ЗМІ змінювався від початкових постачань танків та артилерійських систем до більш масштабних програм, включаючи далекобійне озброєння та закупівлю значних обсягів боєприпасів [16].

Також, польські засоби масової інформації активно висвітлювали питання навчання українських військових за сприяння Польщі. Зокрема як здійснюється підготовка в рамках місії ЄС, завдяки якій було підготовлено майже 60 тис українських військовослужбовців [17].

Нідерланди. В період 2022-2024 років ЗМІ Нідерландів постійно здійснювали інформаційний супровід процесу постачання артилерійських та ракетних систем, часто акцентуючи увагу на важливості своєї ролі в забезпеченні ефективної оборони України.

У статтях, присвячених військовій допомозі, зазначалося, що Нідерланди активно постачають боєприпаси для артилерії, зокрема досягнувши домовленості про постачання артилерійських снарядів калібру 155 мм. Особлива увага приділялась тому, що ці постачання є важливим елементом у контексті підтримки українських збройних сил на полі бою [18].

Італія. Акцент у італійських періодичних виданнях робився на необхідності стабілізувати ситуацію на європейському континенті та підтримці України в досягненні справедливого миру, який не є капітуляцією.

Поряд з тим, на початку 2024 року звучала і самокритика щодо темпів військової допомоги Україні, зокрема затримки нових пакетів військової допомоги Києву та наголошувалось, що інші європейські країни активно постачали Україні озброєння, тоді як Італія залишалася дещо пасивною. Однак у грудні 2024 року риторика змінилася після того, як уряд Італії схвалив десятий пакет військової допомоги для України [19].

Іспанія. У період з 2022 по 2024 роки іспанські медіа інформували про передачу Україні різних видів озброєння, включаючи артилерійські засоби. В ЗМІ обговорювалась участь Іспанії в міжнародних зустрічах, спрямованих на координацію зусиль щодо підтримки України, а також повідомлялося про плани уряду Іспанії надавати Україні військову допомогу в розмірі 1 млрд євро щорічно протягом десяти років, починаючи з 2025 року [20].

Швеція. Шведські медіа, також підкреслювали стратегічну роль своєї країни в міжнародній політиці безпеки. Риторика була націлена на демонстрацію рішучості Швеції в протистоянні авторитарним режимам. ЗМІ акцентували увагу на наданні фінансової допомоги на придбання військової техніки, зокрема артилерійських боєприпасів. Шведська допомога подана як частина глобальної кампанії за свободу та безпеку [21].

Словаччина. Словацькі ЗМІ також висвітлювали надання Україні різноманітної військової техніки та обладнання. Словацькі медіа повідомляли про передачу Україні самохідних артилерійських установок Zuzana-2, що фінансувалися спільно з Данією та Норвегією. Ці публікації наголошували на важливості підтримки України для зміцнення її обороноздатності [22].

Чехія. Чеські медіа детально інформували про значні обсяги військової допомоги, наданої Україні, зокрема артилерійського озброєння та ініціативи уряду країни щодо постачання великокаліберних боєприпасів до України. Основні тези включали необхідність безперервної допомоги Україні до досягнення миру та забезпечення її самостійності [23].

Норвегія. Норвезькі медіа повідомляли про схвалення урядом фінансування виробництва артилерійських боєприпасів. Зокрема розширення виробництва в Німеччині. Це рішення підкреслювало стратегічний підхід країни до швидшого постачання боєприпасів українським силам [24].

Австралія. Австралія, хоча й не є членом НАТО, проте приєдналась до Коаліції артилерії у 2024 році та послідовно підтримувала Україну, і це знайшло своє відображення в медіапросторі країни.

Австралія, незважаючи на критику масштабів допомоги від опозиційних сил в уряді з посиланням на економічні труднощі країни, позиціонувала себе в ЗМІ як країна, що робить внесок у міжнародні зусилля, хоч і не має безпосередніх військових зобов'язань у Європі [25].

Країни Балтії (Литва, Латвія, Естонія). Тематика на сторінках ЗМІ країн Балтії у період 2022–2024 років, окрім висвітлення злочинів Росії та єдності з нашою країною у боротьбі з агресором, в значній мірі була присвячена саме наданню матеріально-технічної допомоги, зокрема постачання артилерії, ракетних комплексів та боєприпасів [26].

SECTION 28.
HISTOIRE, ARCHÉOLOGIE ET CULTUROLOGIE

Медіа в Латвії, Литві та Естонії неодноразово наголошували, що ці країни не тільки надають підтримку Україні, а й роблять це в рамках своїх міжнародних зобов'язань в рамках НАТО та ЄС. Балтійські ЗМІ також інформували про спільну участь у ініціативі Чехії щодо постачання Україні артилерійських снарядів [27].

Португалія. В свою чергу, португальські медіа у 2022-2024 роках також повідомляли про постачання бронетехніки та гаубиць в Україну, відзначаючи важливість цієї допомоги для забезпечення стійкості України на полі бою [28].

Данія. У фокусі ЗМІ Данії була матеріально-технічна допомога, зокрема фінансова допомога в сфері артилерії, мінометів та бронетехніки. В ЗМІ Данії наголошувалось, що допомога Україні є не лише актом солідарності, а й важливим внеском у загальну безпеку регіону [29].

Бельгія. ЗМІ Бельгії, країни яка також долучалась до надання важкого озброєння Україні, публікували новини про надання країною артилерійських систем, бронетехніки та боєприпасів, виділяючи, що це допомога, яка сприяє підтримці обороноздатності України. Також, ЗМІ країни зосереджували увагу і на проблемах в країнах ЄС пов'язаних з виробництвом та постачанням важкого озброєння та боєприпасів [30].

Румунія. Румунські ЗМІ акцентували увагу на багатовимірній підтримці України, включаючи гуманітарну та військову допомогу. Риторика була загалом підтримуючою, підкреслюючи солідарність з Україною та необхідність зміцнення обороноздатності країни [31].

Болгарія. Болгарські ЗМІ, попри членство в ЄС і НАТО, мали певну скептичну позицію щодо надання військової допомоги Україні [32]. Повідомлення мали обережну риторику щодо військової підтримки України через свою близькість до Росії та внутрішні політичні дебати. Акцент робився на гуманітарних ініціативах та наданні медичних засобів, замість поставок важкої техніки, зокрема артилерійських засобів.

Угорщина. Угорські медіа також мали складну позицію щодо військової допомоги Україні, зважаючи на політичні погляди уряду, який часто демонструє проросійську орієнтацію, це відобразилось і в риториці ЗМІ [33].

Риторика в ЗМІ була не однозначною, часто змінювалась впродовж 2022-2024 років. Угорські політичні експерти постійно натякали, що війна в Україні приносить лише великі гроші виробникам зброї та певним політичним силам, але не йде на користь економіки країн Заходу [34].

Греція. Грецькі медіа в цілому підтримували Україну, підкреслюючи її боротьбу за суверенітет і незалежність. Більшість матеріалів акцентували, що Греція підтримує постачання зброї для оборони України, однак наголошувалось на необхідності обережності у виборі техніки, щоб не знизити

власну обороноздатність та уникнути ескалації та прямого втручання у конфлікт [35].

Туреччина. Риторика та основні тези в турецьких медіа відображали як підтримку України, так і прагнення Туреччини зберегти баланс у відносинах з Росією. Турецькі медіа та політичні експерти аналізували вплив конфлікту на економічні та енергетичні інтереси Туреччини [36].

Турецькі медіа відзначали обережність Анкари щодо постачання важкого озброєння, такого як артилерія та ракетні комплекси. ЗМІ часто висвітлювали зусилля Туреччини як посередника між Україною та Росією, підкреслюючи її прагнення до мирного врегулювання конфлікту, в тому числі організацію переговорів та гуманітарних ініціатив [37].

Висновки. Загалом медіа в більшості західних країн позитивно трактували матеріально-технічну допомогу Україні, висвітлюючи її як важливий крок для зміцнення безпеки України та Європи в цілому. Позитивне висвітлення військової допомоги було зосереджене на її масштабах, стратегічному значенні та ефективному використанні. Підтримка, в більшості випадків, розглядалась не тільки як необхідність для забезпечення територіальної цілісності України, але й як стратегічний крок для боротьби з авторитаризмом та агресією Росії, що становить загрозу для всієї Європи.

Однак, деякі країни, попри загальну підтримку України, висловлювали певну обережність щодо постачання важкої техніки або зброї, що знайшло своє відображення в інформаційному просторі цих країн. Це стосується, зокрема, країн які мають історичні або економічні зв'язки з Росією.

У країнах, де є політичні суперечності щодо надання військової допомоги, медіа висвітлювали ці питання в контексті внутрішньополітичної боротьби. У деяких випадках, спекулуючи на темі міжнародної підтримки, медіа акцентували увагу на можливих ризиках і побоюваннях, таких як ескалація конфлікту чи потенційні наслідки для власних держав.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- [1] The Wall Street Journal (2022). U.S. to Send Advanced Rocket Systems to Kyiv, Officials Say. URL: <https://www.wsj.com/articles/u-s-to-send-advanced-rocket-systems-to-kyiv-officials-say-11653675804>
- [2] Politico (2022). U.S. leans toward sending rocket systems to Ukraine. URL: <https://www.politico.com/news/2022/05/27/u-s-sending-rocket-systems-ukraine-00035698>
- [3] NBC (2024). Senate passes aid package for Ukraine and Israel, but its future is uncertain in the House. URL: <https://www.nbcnews.com/politics/congress/senate-passes-aid-package-ukraine-israel-future-uncertain-house-rcna138502>
- [4] The Guardian (2022). Weapons from the west vital if Ukraine is to halt Russian advance. URL: <https://www.theguardian.com/world/2022/feb/28/weapons-from-the-west-vital-if-ukraine-is-to-halt-russian-advance>

SECTION 28.

HISTOIRE, ARCHÉOLOGIE ET CULTUROLOGIE

- [5] BBC (2023). Ukraine war: EU set to miss target of a million shell rounds. URL: <https://www.bbc.com/news/world-europe-67413025>
- [6] Open Government (2024). UK to boost Ukraine's artillery reserves with £245 million munitions package. URL: <https://www.gov.uk/government/news/uk-to-boost-ukraines-artillery-reserves-with-245-million-munitions-package>
- [7] CBC (2022). Canada sends four pieces of field artillery to Ukraine as country braces for renewed Russian attack. URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/ukraine-m777-howitzer-russia-heavy-artillery-1.6427762>
- [8] Radio Canada International (2022). Canada has promised more than \$1.5B in military aid to Ukraine. Here's what we know. URL: <https://ici.radio-canada.ca/rci/en/news/1995330/canada-ukraine-military-hardware>
- [9] The Globe and Mail (2024). Canada to supply Ukraine with over 80,000 unarmed small rockets, some warheads. URL: <https://www.theglobeandmail.com/world/article-us-announces-250-million-for-ukraine-as-zelensky-meets-top-military/>
- [10] Der Spiegel (2023). Bundesregierung kündigt Lieferung von Marder-Panzern an. URL: <https://www.spiegel.de/politik/deutschland/ukraine-krieg-bundesregierung-kuendigt-lieferung-von-marder-schuetzenpanzern-an-a-b6c8e74b-fd4c-4621-860f-b1fd207a6187>
- [11] NPR (2023). Germany agrees to send its Leopard battle tanks to Ukraine after weeks of pressure. URL: <https://www.npr.org/2023/01/25/1150759498/germany-leopard-2-tanks-ukraine>
- [12] German Aid to Ukraine (2024). Germany announced a 1.13 billion euro aid package for Ukraine. URL: <https://deaidua.org/news/2024/02/18/germany-billion-euro-aid-package-ukraine/>
- [13] Le Monde (2022). La France livre des canons Caesar et des missiles antichars Milan à l'Ukraine. URL: https://www.lemonde.fr/international/article/2022/04/23/la-guerre-en-ukraine-priorite-de-l-elysee_6123344_3210.html
- [14] France 24 (2023). La France va fournir douze canons Caesar supplémentaires à l'Ukraine. URL: <https://www.france24.com/fr/europe/20230131-en-direct-macron-re%C3%A7oit-le-ministre-de-la-d%C3%A9fense-ukrainien-kiev-r%C3%A9clame-des-avions-de-combat>
- [15] Le Figaro (2024). Soutien de la France à l'Ukraine : un rapport alerte sur la production d'obus. URL: <https://www.lefigaro.fr/international/soutien-de-la-france-a-l-ukraine-un-rapport-alerte-sur-la-production-d-obus-20240117>
- [16] Defence 24 (2023). Krab filarem obrony Ukrainy. URL: <https://defence24.pl/wojna-na-ukrainie-raport-specjalny-defence24/krab-filarem-obrony-ukrainy>
- [17] Polska Zbrojna (2024). Jak Polacy szkolą Ukraińców. URL: <https://polska-zbrojna.pl/home/articleshow/42643>
- [18] De limburgse (2024). Teruglezen | 500.000 artilleriegranaten voor Oekraïne dankzij Tsjechisch plan. URL: <https://www.limburger.nl/buitenland/teruglezen-500.000-artilleriegranaten-voor-oekraane-dankzij-tsjechisch-plan/22309762.html>
- [19] ANSA (2024). Cabinet OKs 10th package of military aid for Ukraine. URL: https://www.ansa.it/english/news/2024/12/16/cabinet-oks-10th-package-of-military-aid-for-ukraine_0fc5619f-02ac-45cc-a5cc-96d7bfaa31ee.html
- [20] Liberta Ddigital (2024). Las claves del acuerdo España-Ucrania: de la ayuda militar durante 10 años a la obra civil para reconstruir el país. URL: https://www.libertaddigital.com/espana/2024-05-27/las-claves-del-acuerdo-espana-ucrania-de-la-ayuda-militar-durante-10-anos-a-la-obra-civil-para-reconstruir-el-pais-7131443/#google_vignette
- [21] Regeringen (2024). 75 miljarder kronor i militärt stöd till Ukraina. URL: <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2024/05/75-miljarder-kronor-i-militart-stod-till-ukraina/>

- [22] Dennik N (2022). Vývoj bojov (97. deň): Zuzana 2 ide bojovať na Ukrajinu, aká je v porovnaní s ruskou Mstou. URL: <https://dennikn.sk/2875761/vyvoj-bojov-96-den-zuzana-2-ide-bojovat-na-ukrajinu-aka-je-v-porovnani-s-ruskou-mstou/>
- [23] Novinky (2024). Česko přitvrzuje. Ukrajině chce nově sehnat 1,5 milionu dělostřeleckých granátů. URL: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-evropa-cesko-pritvrzuje-ukrajine-chce-nove-sehnat-15-milionu-delostreleckych-granatu-40465650>
- [24] Yttersiden (2023). Rheinmetall jobber hardt for å levere skjell til Ukraina. URL: <https://yttersiden.no/rheinmetall-jobber-hardt-for-a-levere-skjell-til-ukraina/>
- [25] Defence Ministers (2024). Australia's largest single military assistance package for Ukraine. URL: <https://www.minister.defence.gov.au/media-releases/2024-07-11/australias-largest-single-military-assistance-package-ukraine>
- [26] Ministry of Defence (2024). Latvia supports Czech ammunition initiative for artillery shells to Ukraine. URL: <https://www.mod.gov.lv/en/news/latvia-supports-czech-ammunition-initiative-artillery-shells-ukraine>
- [27] Latvijas Radio (2024). Latvija atvēl 10 miljonus eiro Čehijas iniciatīvai artilērijas lādiņu piegādēm Ukrainai. URL: <https://www.ism.lv/raksts/zinas/latvija/14.05.2024-latvija-atvel-10-miljonus-eiro-cehijas-iniciativai-artilerijas-ladinu-piegadem-ukrainai.a554004/>
- [28] Notícias ao Minuto (2023). Portugal vai enviar mais 14 blindados M113 e 9 obuses à Ucrânia. URL: <https://www.noticiasao minuto.com/pais/2342465/portugal-vai-enviar-mais-14-blindados-m113-e-9-obuses-a-ucrania>
- [29] The Local (2024). Denmark earmarks 2.3 billion kroner for artillery to Ukraine. URL: <https://www.thelocal.dk/20240313/denmark-earmarks-2-3-billion-kroner-for-artillery-to-ukraine>
- [30] De Morgen (2024). Oekraïne wil niet afhankelijk zijn van het Westen en neemt wapenproductie in eigen handen: 'De dood van de vijand begint bij ons'. URL: <https://www.demorgen.be/oorlog-in-oekraïne/oekraïne-wil-niet-afhankelijk-zijn-van-het-westen-en-neemt-wapenproductie-in-eigen-handen-de-dood-van-de-vijand-begint-bij-ons~b90df0d1/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>
- [31] CaleaEuropeana.ro (2024). Consiliul NATO-Ucraina. Aliații și-au luat angajamentul ferm că vor continua să acorde Ucrainei ajutor militar, economic și umanitar în fața invaziei Rusiei. URL: <https://www.caleaeuropeana.ro/consiliul-nato-ucraina-aliatii-si-au-luat-angajamentul-ferm-ca-vor-continua-sa-acorde-ucrainei-ajutor-militar-economic-si-umanitar-in-fata-invaziei-rusiei/>
- [32] Капитал (2023). Войната. Въпреки позицията на Радев български снаряди вероятно ще стигнат до Украйна. URL: https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/voinata-v-ukraina/2023/03/21/4462869_voinata_vupreki_poziciata_na_radev_bulgarski_snariadi/
- [33] Index (2022). Az erőforrásokon is múlik, meddig tarthat a háború. URL: <https://index.hu/belfold/2022/03/24/harcaszati-segitseg-ukrajnanak-katonai-eszkozok-tamogatasok/>
- [34] Telex (2024). Sok pénzt hoz a fegyvergyáraknak az ukrajnai háború, de az amerikai hadiipari fejlesztéseknek nem tesz jót. URL: <https://telex.hu/kulfold/2024/03/25/vedelmi-beszallitok-hadiipar-egyesult-allamok-ukrajna-haboru-lockheed-martin-rheinmetall-boeing-fegyverkereskedelem>
- [35] Neostrategy (2024). Ελληνική βοήθεια στην Ουκρανία: Απογυμνώνονται αμυντικά ελληνικά νησιά – Εβρος. URL: <https://neostrategy.gr/i-oukrania-apaitei-i-ellada-siopa-kai-i-sosti-plevra-tis-istorias-paramonevei/>
- [36] Mahfi Egilmez (2022). Ukrayna Savaşının Ekonomik Etkileri: Güncel Değerlendirme. URL: <https://www.mahfiegilmez.com/2022/03/ukrayna-savasnn-ekonomik-etkileri.html>
- [37] ArtiGercek (2023). Erdoğan yine arabuluculuk teklif etti, Ukrayna Putin'in şartını reddetti. URL: <https://artigercek.com/dunya/erdogan-yine-arabuluculuk-teklif-etti-ukrayna-putinin-sartini-reddetti-234885h>